نگاه بیرون

رییس‌جمهور کجاست؟

ALJAZEERA

● رسانه‌های ارتباط جمعی الجزایر پر است از شایعات، بحث و جدل‌هایی که پیرامون سلامتی عبدالعزیز بوتفلیقه، رییس‌جمهور این کشور مطرح می‌شود. در این صفحات مجازی مهم‌ترین پرسشی که در میان گذاشته می‌شود، این است: «رییس‌جمهور کجاست؟» غیبت طولانی بوتفلیقه طی چندماه گذشته این پرسش را پررنگ‌تر از همیشه کرده است. هم‌اکنون هشتک‌هایی در صفحات رسانه‌های اجتماعی ایجاد شده که همین پرسش را از سوی کاربران مختلف به‌روز می‌کند. هشتک‌هایی تحت‌عنوان «رییس‌جمهور کجاست؟» در سطح وسیعی در فضای فیس‌بوک و توییتر مشاهده می‌شود و در کل سرگردانی مردم الجزایر را نسبت به سرنوشت و سلامتی رییس‌جمهور کشورشان بازتاب می‌دهد. یکی از این کاربران که خود را عبدالمومن نامیده، می‌نویسد: «پیام‌های رییس‌جمهور کجاست همچنان به‌روز می‌شود. این حق ماست که بدانیم رییس‌جمهورمان کجاست.» فرد دیگری که با «انتصار» فعالیت می‌کند، با گذاشتن عکسی از کاخ ریاست‌جمهوری و تصویر بزرگی از بوتفلیقه نوشته است: «ما رییس‌جمهورمان را فقط اینجا می‌بینیم.» یعنی فقط در عکس‌ها! یک‌فعال دیگر به نام عبدالقادر بن‌علال می‌گوید: «رییس‌جمهور فردی است که اگر ظاهر شود، همه می‌فهمند و اگر غیبت کند، باز همه می‌فهمند... . این سوال ساده‌ای است که رییس‌جمهور کجاست؟ اگر مرده باشد مرگ حق است و همه ما روزی می‌میریم و گرنه پس چرا جایی خودش را نشان نمی‌دهد.» آوریل سال ۲۰۱۳ بود که بوتفلیقه دچار بیماری و برای درمان به فرانسه منتقل شد. پس از بازگشت از فرانسه بود که مسوولیت‌هایش را برعهده گرفت و تلویزیون رسمی کشور نیز به کرات او را در حال تصمیم‌گیری یا نوشتن نامه و دیدار با مقامات داخلی و خارجی نشان داد. با این حال، در فضای بیرونی مشاهده نشد زیرا بوتفلیقه تنها از طریق ویلچر قادر به حرکت است. آخرین نمونه از این نمایش‌ها سپتامبر گذشته بود که بوتفلیقه را در راس هیاتی از بزرگان و مسوولان سیاسی و امنیتی نشان می‌داد که وضع مرزهای کشور به‌ویژه در مرزهای مالی، لیبی و تونس را مورد بحث و بررسی قرار می‌دادند. بوتفلیقه برخلاف همیشه امسال در مراسم عید قربان نیز حضور نداشت و به جای او «عبدالمالک سلال» نخست وزیر به این مراسم رفت که روسای پارلمان نیز در آن شرکت داشتند. بوتفلیقه در جریان مبارزات انتخاباتی ماه‌آوریل گذشته نیز که برای چهارمین‌بار به‌عنوان رییس‌جمهور برنده اعلام شد، حضور پررنگی نداشت و درعوض، روسای احزاب پشتیبان او یا مقامات دولتی در سمینارها و همایش‌ها شرکت می‌کردند. بعد از انتخابات نیز بوتفلیقه به‌جای حضور در میادین و فضاهای باز یا رفتن به محافل بین‌المللی و خارجی نشان داده می‌شد که در اتاق‌ها و فضاهای دربسته مشغول دیدار با این و آن است. مساله‌ای که اخیرا پرسش‌ها و شایعات را پیرامون سلامتی رییس‌جمهور دامن زده، حادثه ربوده‌شدن و اعدام گروگان فرانسوی از سوی گروهی منتسب به گروه داعش در الجزایر بود که ماه گذشته اتفاق افتاد و «فرانسوا اولاند»، رییس‌جمهور فرانسه گفت به‌صورت تلفنی با عبدالمالک سلال در این‌باره گفت‌وگو کرده اما در عرف دیپلماتیک رسم است که یک‌رییس‌جمهور با یک‌رییس‌جمهور دیگر گفت‌وگوی تلفنی کند. با وجود تمامی این پرسش‌ها، کاخ ریاست‌جمهوری الجزایر چندروز پیش با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد که «بوتفلیقه در جمع مقامات دیوانعالی و نخست‌وزیری و روسای شوراهای قضایی و برخی نمایندگان حضور داشته است.» اما همین امر نیز بیشتر شایعات را دامن زد زیرا حضور در بین شوراهای قضایی می‌تواند به معنای تغییرات احتمالی جدیدی باشد که در هفته‌های گذشته نیز با جابه‌جایی برخی مقامات نظامی و غیرنظامی حساس در کشور و در هرم قدرت الجزایر مثل فرماندهی نظامی مناطق یا مشاوران رییس‌جمهور صورت گرفته بود. «علی بن‌فلیس» نامزد سابق ریاست‌جمهوری الجزایر روز ۳۰سپتامبر در یک‌کنفرانس مطبوعاتی گفت: «یک‌خلأیی در راس هرم قدرت احساس می‌شود. دستورات معطل می‌مانند و هیات‌ها با نمایندگی می‌روند و کارها را معاونان انجام می‌دهند؛ درحالی که اینها همه خلاف قانون‌اساسی است. ده‌هانفر از هیات‌های دیپلماتیک و سفرای خارجی منتظر تحویل اعتبارنامه‌های خود هستند و کسی نیست که این کارها را انجام دهد.» معنای حرف‌های او این بود که بوتفلیقه به‌عنوان رییس‌جمهور کشور بیمار است و قادر به انجام وظایف روزمره‌اش نیست. همچنین در بیانیه‌ای که از سوی ائتلافی تحت‌عنوان «هیات مشاوره و پیگیری مخالفان» به نمایندگی از اپوزیسیون کشور صادر شده بود، این نیروها نیز به جای خالی‌ای که در منصب ریاست‌جمهوری وجود دارد، اشاره کرده و گفته بودند نهادهای دولتی دچار فشار و ناتوانی شده‌اند. آنها بر این باورند که ادامه این وضعیت، آینده کشور را به خطر انداخته و الجزایر را از عرصه بین‌المللی خارج کرده است. در شرایطی که کاخ ریاست‌جمهوری الجزایر درباره تمام این مطالب سکوت اختیار کرده است، احزاب طرفدار بوتفلیقه چنین وانمود می‌کنند که در کشور هیچ اتفاقی نیفتاده و همه‌کارها به صورت طبیعی روند خود را طی می‌کند. «عمار غول»، رییس‌حزب «تجمع امید» الجزایر که پشتیبان رییس‌جمهور است، می‌گوید: «مساله خالی‌بودن پست ریاست‌جمهوری ربطی به ناتوان‌بودن برخی نهادها ندارد.» او در یک کنفرانس مطبوعاتی گفت: «رییس‌جمهور به صورت روزانه کارهایش را انجام می‌دهد و شبانه‌روز کار می‌کند. من خودم شاهد فعالیت‌های او بوده‌ام و انتقادات مخالفان هیچ پایه و اساسی ندارد.» اما باید گفت افکارعمومی الجزایر از زمان بیماری بوتفلیقه در سال ۲۰۱۳ تاکنون در معرض شایعات بسیاری قرار دارد و حتی در مواقعی این شایعات تا حد مرگ رییس‌جمهور و مقدمه‌چینی برای اعلام خبر آن پیش می‌رود اما طرفداران بوتفلیقه هربار با نشان‌دادن تصویری از او در تلویزیون رسمی که مشغول دیدار با میهمانانی خارجی یا مقاماتی داخلی است، به این شایعات پایان می‌دهند.

عکس: Reuters

«داعش» به آتش‌بس ترکیه و «پ‌ک‌ک» پایان داد

«بغداد» در خطر

جنگنده‌های ترکیه بالاخره به بی‌تحرکی خود پایان دادند اما نه آنگونه که همگان انتظار داشتند؛ هدف نه مواضع داعش بود و نه تلاش برای نجات کوبانی. این مواضع پ‌ک‌ک بود که مورد حمله جنگنده‌های ترکیه قرار گرفتند؛ امری که به این سوال تاکنون بی‌جواب پاسخ می‌دهد: آیا نابودی داعش اولویت ترکیه است یا از دور خارج‌کردن پ‌ک‌ک؟ بزرگ‌ترین حمله به مواضع پ‌ک‌ک از زمان آغاز روند صلح میان دولت ترکیه و این حزب، جواب این سوال بود. به گزارش حریت حملات جنگنده‌های اف۱۶ و اف۴ ترکیه که روز دوشنبه ۱۳ اکتبر انجام شده، تلفات سنگینی به‌جا گذاشته است. آنطور که حریت گزارش داده، این حملات پاسخی بوده است به حمله نیروهای پ‌ک‌ک به یک پاسگاه مرزی. رسانه‌های ترکیه همچنین گزارش‌هایی از درگیری میان پ‌ک‌ک و نیروهای ترکیه در اطراف شهر تونجلی در شرق ترکیه و دور از مناطق مرزی منتشر کرده‌اند. برخی گزارش‌ها نیز حاکی است که این حملات، روستایی در استان «حکاری» نزدیک مرز عراق را هدف قرار داده است. این حملات هوایی در حالی صورت گرفته که در روزهای اخیر معترضان زیادی به‌دلیل بی‌کنشی دولت ترکیه در تحولات شهر کُردنشین کوبانی، به خیابان آمدند؛ اعتراضاتی که با درگیری پلیس و سرکوب معترضان همراه شد. اما ظاهرا سرکوب خونین معترضان ترکیه برای دولتمردان این کشور کافی نبوده است. در همین حال احمد داوودا‌وغلو، نخست‌وزیر ترکیه اعلام کرد که با تقویت نیروهای امنیتی، اقدامات قاطعانه‌ای را برای جلوگیری از خشونت خیابانی و خرابکاری در این کشور انجام می‌دهد. اگرچه داعش هرروز دامنه قلمرو خود را به ترکیه نزدیک‌تر می‌کند اما به نظر می‌رسد اولویت دولتمردان ترکیه، جلوگیری از قدرت‌گرفتن پ‌ک‌ک و مشروعیت یافتن این گروه در چشم افکار عمومی منطقه و جهان است. کمتر از یک‌هفته پیش رجب طیب اردوغان، رییس‌جمهور ترکیه گفت که از نظر دولت او، پ‌ک‌ک و داعش هیچ فرقی با هم ندارند؛ هرچند دولت ترکیه بیشتر نگران کردهای سوریه و مشروعیت بشار اسد است تا قدرت‌گرفتن داعش. آنکارا از زمان قدرت‌گرفتن حزب اتحاد دموکراتیک کردستان (PYD)، شاخه سوری پ‌ک‌ک، بیش از پیش احساس خطر کرد چرا که این کشور شکل‌گیری یک منطقه خودمختار کردی در امتداد مرزش را تهدیدی امنیتی می‌دید که می‌توانست به قیام جمعیت کرد ترکیه منجر شود. از دید ترکیه، وضعیت کوبانی آسیبی جدی به روند شکننده صلح کردها و دولت این کشور بود. با این حال دست‌روی‌دست گذاشتن دولت اردوغان بود که در نهایت پس از دوسال صلح را به محاق برد. پیش از اعتراضات اخیر در ترکیه، عبدالله اوجالان، رهبر پ‌ک‌ک به دولت ترکیه هشدار داده بود که چنانچه گروه داعش، شهر کوبانی را فتح کند و در این شهر دست به قتل‌عام مردم بزنند، پ‌ک‌ک مذاکرات صلح با دولت ترکیه را قطع خواهد کرد. اوجالان در پرتو تحولات اخیر بار دیگر پیام داد و برای دولت ترکیه مهلت تعیین کرد. اوجالان گفت، دولت ترکیه تا اواسط اکتبر فرصت دارد نشان دهد تا چه حد به مذاکرات صلح و حل معضل کردها در ترکیه علاقه‌مند است و حالا در اواسط اکتبر، دولت ترکیه ثابت کرد که قرار نیست هیچ گامی برای کُردها و رفع مشکلات پیرامونی آنها بردارد. درگیری با پ‌ک‌ک در حالی جدی‌تر شده است که دولت ترکیه در راستای ائتلاف ضدداعش نیز گامی جدی برنداشته است. با وجود آنکه پیشتر گزارشی مبنی بر موافقت ترکیه در همکاری با ائتلاف ضدداعش تحت حمایت آمریکا منتشر شده بود، بولنت آرینچ، معاون نخست‌وزیر ترکیه پس از نشست روز دوشنبه کابینه گفت: جدا از همکاری کنونی در مبارزه با تروریسم هیچ توافق جدیدی مربوط به پایگاه هوایی اینجرلیک وجود ندارد. از سوی دیگر سخنگوی وزارت امور خارجه ترکیه اعلام کرد، مولود چاووش‌اوغلو، وزیر امور خارجه ترکیه روز دوشنبه طی مصاحبه‌ای علنا اعلام کرده است که «هیچ توافقی وجود ندارد و هیچ تصمیمی برای استفاده از پایگاه هوایی اینجرلیک اتخاذ نشده است.»

داعش در نزدیکی بغداد

ترکیه در حالی اولویت خود را مقابله با حزب کارگران کردستان قرار داده که داعش همچنان به محاصره کوبانی ادامه می‌دهد و موقعیت استان انبار عراق نیز بحرانی است. با این حال مقاومت نیروهای کرد کوبانی سوریه، باعث پس گرفتن کنترل یک تپه مهم مشرف به این شهر شد. تپه تل‌شعیر حدود ۱۰روز پیش به اشغال نیروهای داعش درآمده بود. ائتلاف ضد «داعش» می‌گوید طی دو روز گذشته ۲۱ بار به مواضع این گروه در «کوبانی» و «دیرالزور» حمله کرده است. در تحولی دیگر برخی گزارش‌ها از نزدیک شدن نیروهای داعش به شهر بغداد خبر می‌دهد. به گفته منابع امنیتی، درگیری‌ها با نیروهای داعش به نزدیکی فرودگاه بین‌المللی بغداد رسیده است. منابع امنیتی و پارلمانی عراق نیز اعلام کرده‌اند که نیروهای امنیتی و داوطلبان شیعه ماموریت مستقر شدن در اطراف بغداد جهت آمادگی برای مقابله با حملات احتمالی داعش را برعهده دارند. همچنین منابع آمریکایی اعلام کردند اگر مداخله بالگردهای آپاچی برای مقابله با حمله گروه داعش که در ۲۰کیلومتری فرودگاه بین‌المللی بغداد حضور داشتند، نبود این فرودگاه در آستانه سقوط به دست داعش بود. این در حالی است که سخنگوی عملیات بغداد وقوع درگیری‌ها در اطراف فرودگاه بین‌المللی را تکذیب و اعلام کرد که بغداد امن است. با این حال، منابع امنیتی در مصاحبه با شبکه اسکای‌نیوز عربی عنوان داشتند: درگیری‌ها به نزدیکی فرودگاه بین‌المللی بغداد رسیده و تعداد زیادی از نیروهای امنیتی در بغداد مستقر شده‌اند. منابع امنیتی اعلام کردند نیروهای امنیتی سه ورودی از چهار ورودی منطقه الخضرا را بسته‌اند و پل‌های ارتباطی میان دو طرف کرخ و رصافه را بسته و این دو منطقه را از هم جدا کرده‌اند. همچنین خودروهای زرهی و خودروهای ضد گلوله در منطقه الخضرا مستقر شده و شهروندان نمی‌توانند وارد این منطقه شوند. این منابع تصریح کردند بیشتر خیابان‌های بغداد بسته شده و این خیابان‌ها مملو از نیروهای امنیتی و پلیس شده است. به گزارش منابع آگاه، اعضای داعش همچنان به پیشروی‌های خود در تمامی مناطق عراق ادامه می‌دهند و حملات هوایی جنگنده‌های ائتلاف به پایگاه‌های این گروه در عراق و سوریه نتیجه چندانی ندارد. از سوی دیگر گروه داعش از طریق پایگاه‌های ویژه خود در اینترنت اعلام کرد که حدود ۱۳هزارنفر از اعضای این گروه به نزدیکی بغداد رسیده‌اند و از مناطقی در سوریه و عراق جهت مقدمه‌چینی‌ها برای «جنگ بغداد» به نزدیکی پایتخت آمده‌اند.

«اون» ظاهر شد

کیم جونگ اون، رهبر کره‌شمالی در تصاویری که روزنامه «رودونگ سینمون» منتشر کرد، با کمک چوبدستی سیاهرنگی راه می‌رفت اما مشخص نیست که این تصاویر متعلق به چه زمانی است. نبود اون که آخرین‌بار سوم‌سپتامبر دیده شده بود، گمانه‌زنی‌ها درباره بیماری و موارد دیگر را تشدید کرده بود. (رویترز)

فرمانده، وزیر دفاع شد

استپان پولتوراک، فرمانده گارد ملی از سوی پارلمان اوکراین به‌عنوان وزیر دفاع جدید این کشور منصوب شد. رییس‌جمهور اوکراین با استعفای هلتی به‌دلیل ناکامی‌های ارتش کی‌یف و تلفات شدید در شرق اوکراین، موافقت و استپان پولتوراک را برای این سمت معرفی کرده بود. (نووستی)

با «اسد» نمی‌جنگیم

صالح مسلم، رهبر کردهای سوریه گفت کردها نمی‌خواهند در کنار ترکیه علیه «بشار اسد» رییس‌جمهوری سوریه بجنگند. او ادامه داد آیا از ما می‌خواهید به دمشق برویم و علیه آنها بجنگیم و سرباز شویم؟ ما چنین کاری نمی‌کنیم؛ اگرچه کردها در طول تاریخ دست به این اقدام زده‌اند. (حریت)

خبر

«نصرالله» به «بقاع» رفت

● «سیدحسن نصرالله»، دبیرکل حزب‌الله لبنان به منطقه بقاع در شرق این کشور رفت که چندی پیش شاهد درگیری با جبهه النصره و داعش بود و در جلسه‌ای خصوصی با افسران و فرماندهان مقاومت تاکید کرد: تصمیم ما نبرد با تروریست‌هاست، هرچند این رویارویی بزرگ و فشارها زیاد باشد. روزنامه لبنانی الاخبار نوشت: این جلسه اخیرا و به‌دنبال افزایش حملات تروریست‌ها به بلندی‌های چند شهرک منطقه بقاع و ارتفاعات القلمون با هدف گشودن گذرگاهی برای رسیدن به منطقه الزبدانی یا یکی از شهرک‌های منطقه القلمون سوریه به‌منظور تامین مواد غذایی و سوخت در آستانه زمستان که به‌زودی فرا می‌رسد، برگزار شد. الاخبار تاکید کرد رفتن سیدحسن نصرالله به منطقه بقاع با وجود همه خطرها و شرایط سخت امنیتی آن، پیام‌های متعددی دارد که از آن جمله تاکید بر تصمیم برای نبرد با تروریست‌ها در مرزهای لبنان و سوریه است. دبیرکل حزب‌الله در این جلسه تاکید کرد: در نبرد منطقه القلمون اراده برای جنگ وجود داشت اما این نبردی که وارد آن می‌شویم با توکل به خداوند نمی‌تواند ما را بشکند.

کشته و زخمی‌شدن ۲تبعه آمریکایی

عربستان: فرد مسلح دستگیر شده است

● وزارت کشور عربستان از کشته‌شدن یک تبعه آمریکایی و زخمی‌شدن یک‌نفر دیگر در تیراندازی شرق ریاض خبر داد. به گزارش الجزیره، سخنگوی رسانه‌ای پلیس ریاض عربستان گفت: ساعت۱۴ دیروز به وقت محلی، دوتبعه آمریکایی که خودرو آنها در نزدیکی یکی از پمپ‌های بنزین اطراف استادیوم ورزشی ملک فهد در شرق ریاض متوقف بود، هدف تیراندازی از سوی یک فرد مسلح ناشناس قرار گرفتند. نیروهای امنیتی بلافاصله به محل وقوع حادثه رفتند و موفق شدند از طریق تیراندازی و زخمی‌کردن فرد مسلح او را دستگیر کنند. در این حادثه یک آمریکایی کشته و تبعه دیگر این کشور نیز زخمی شد. براساس این گزارش، دستگاه‌های امنیتی عربستان در حال پیگیری این حادثه هستند. وزارت کشور عربستان هم اعلام کرد: مظنون به قتل تبعه آمریکایی در ریاض، یک شهروند عربستانی است که در آمریکا متولد شده است. این حمله مسلحانه اولین موردی است که بعد از موج حملات مرگبار القاعده علیه غربی‌ها در عربستان بین سال‌های ۲۰۰۳ و ۲۰۰۷ میلادی رخ می‌دهد و منجر به مرگ یک شهروند غربی می‌شود. یکماه پیش وزارت کشور عربستان اعلام کرد ۸۸نفر به اتهام برنامه‌ریزی برای انجام حملاتی در داخل و خارج از این کشور بازداشت شده‌اند.

رای «نمادین» مجلس عوام بریتانیا به طرح شناسایی دولت فلسطین

۲نوامبر ۱۹۱۷، بیانیه بالفور توسط وزیر خارجه وقت بریتانیا نوشته شد؛ نامه‌ای خطاب به والتر روتشیلد، از نمایندگان محافظه‌کار و یهودی‌تبار پارلمان آن کشور که اولین گام در عرصه بین‌الملل برای تحقق سناریوی از پیش‌برنامه‌ریزی‌شده «تشکیل خانه‌ای ملی برای مردم یهود در فلسطین» بود. دیروز اما با گذشت ۹۷سال از آن تاریخ، مجلس عوام بریتانیا رای به شناسایی فلسطین به‌عنوان یک کشور داده است. هر چند، این رای «نمادین» است و در دیپلماسی «لندن» تاثیری نخواهد گذاشت. دوشنبه‌شب، طرح به رسمیت شناختن کشور فلسطین که از سوی حزب کارگر بریتانیا و به‌منظور کمک در راستای تحقق «راه‌حل دو دولت» پیشنهاد شده بود، با رای قاطع ۲۷۴ نماینده مجلس در برابر تنها ۱۲رای مخالف به تصویب رسید؛ آماری که با نگاهی دقیق‌تر به حاضران در جلسه رای‌گیری، چنانکه باید دلگرم‌کننده نیست. بیش از نیمی از نمایندگان مجلس، از جمله تمامی مقامات دولتی در حالی در رای‌گیری شرکت نکرده بودند که سخنگوی دیوید کامرون، نخست‌وزیر بریتانیا بار دیگر قبل از آغاز جلسه رای‌گیری تاکید کرد مواضع دولت در قبال فلسطین کاملا واضح است و تغییری نخواهد کرد. استیوارت پولاک، دبیر گروه پارلمانی «دوستان محافظه‌کار اسراییل» نیز که نمایندگان حزب متبوعش طبق سنت همیشگی در جلسه رای‌گیری طرح‌های پیشنهادی حزب کارگر شرکت نکردند، اعلام کرد دولت بریتانیا خواستار بازگشت اسراییل و فلسطین به میز مذاکرات است و از تحرکات یک‌جانبه فلسطینیان در سازمان ملل یا سایر مجامع حمایت نمی‌کند. اسراییل نیز طی بیانیه‌ای، نگرانی خود را از آینده روند مذاکرات صلح اعلام کرده است. وزارت خارجه اسراییل در این بیانیه که روز سه‌شنبه صادر شده است، شناسایی شتاب‌زده دولت فلسطین از سوی جامعه بین‌الملل را پیامی دردسرساز به رهبران فلسطینی دانست که از این پس می‌توانند از تصمیم‌گیری‌های دشواری که بر عهده طرفین است، شانه خالی کرده و از احتمال دستیابی به صلحی واقعی بکاهند. در این بیانیه آمده است: «به‌رسمیت شناختن دولت فلسطین تنها در نتیجه موفقیت گفت‌وگوهای مستقیم صلح بین مقامات اسراییلی و فلسطینی حاصل خواهد شد.» اما به‌نظر می‌رسد این رای نمادین مجلس عوام بریتانیا که هیچ‌گونه الزام اجرایی به همراه ندارد، واجد پیام‌هایی عمیق‌تر برای اسراییل و حامیان آنان است. ماتیو گولد، سفیر بریتانیا در اسراییل در مصاحبه با رادیو اسراییل رای مجلس را حاکی از تغییر جهت افکار عمومی در بریتانیا و حتی فراتر از مرزهای آن دانست. به نظر این مقام بریتانیا، ادامه شهرک‌سازی‌ها و فاجعه غزه که تابستان امسال بیش از دوهزار فلسطینی را به کام مرگ کشاند، لطمه شدیدی به جایگاه اسراییل نزد افکار عمومی بریتانیا وارد کرده است. جک استراو، وزیر خارجه اسبق بریتانیا از حزب کارگر بر این باور است که در این شرایط تنها باید با زبان فشار با دولت نتانیاهو سخن گفت؛ فشاری که این روزها نه تنها از سوی جامعه بین‌الملل فزونی یافته، بلکه جامعه مدنی اسراییل را نیز به تحرک واداشته است. حمایت ۳۶۳نفر از چهره‌های چپ‌گرای اسراییلی از طرح پیشنهادی حزب کارگر که برخی از دیپلمات‌ها و نمایندگان سابق مجلس اسراییل را نیز در برمی‌گرفت، نشان از آن دارد که بسیاری از فلسطینیان آینده دموکراتیک آن کشور را در گرو تشکیل دولتی فلسطینی در جوار خود می‌دانند. بنا بر اعتراف مقامات اسراییل، افزایش فشارها برای منزوی کردن این کشور پیامدهایی عینی بر اقتصاد و جایگاه سیاسی آن کشور داشته است. رای پارلمان بریتانیا که فلسطین روزگاری تحت‌الحمایه آن کشور قرار داشت، جدیدترین ثمره کارزار فشار بر اسراییل است. پیش از این، استفان لوفون، نخست‌وزیر سوئد وعده داده بود تا در روز جشن یوم کیپور، یکی از اعیاد مذهبی یهودیان، دولت فلسطین را به رسمیت بشناسد. در این صورت، سوئد اولین کشور بزرگ اتحادیه اروپا خواهد بود که دست به چنین اقدامی می‌زند. پارلمان اسپانیا نیز در سال ۲۰۱۱ به طرح شناسایی دولت فلسطین رای مثبت داده بود، اما دولت این کشور تاکنون از پیگیری مصوبه پارلمان سرباز زده است. تمامی اینها افزون بر برخی از کشورهای شرق اروپا هم‌چون مجارستان است که در دوران جنگ سرد و پیش از پیوستن به اتحادیه اروپا موجودیت دولت فلسطینی را به رسمیت شناخته‌اند. هنان اشراوی، یکی از مقامات ارشد سازمان آزادی‌بخش فلسطین، طی بیانیه‌ای اقدام مجلس بریتانیا را گامی در راستای تشدید تلاش‌های اروپاییان برای شناسایی دولت فلسطینی و اعطای حقوق معوق‌مانده فلسطینیان از سوی جامعه بین‌الملل دانست. گراهام موریس، نماینده حزب کارگر و حامی اصلی طرح پیشنهادی این حزب به پارلمان، پس از اعلام نتایج، رای مجلس را «یک گام نمادین کوچک اما بااهمیت» در راستای تشکیل دولت فلسطینی دانست. اما شاید بزرگ‌ترین نگرانی اسراییل در رابطه با رای مثبت مجلس بریتانیا را باید در سخنان ریچارد اتاوی، نماینده محافظه‌کار مجلس در جلسه رای‌گیری دوشنبه یافت. تحولات شش‌ماهه اخیر برای این نماینده محافظه‌کار که به گفته خودش، از ابتدا حامی اسراییل بوده، چنان آزاردهنده بوده که تصمیم گرفته برخلاف روال معمول به طرح شناسایی دولت فلسطین، رای مثبت بدهد.

آغاز مذاکرات مستقیم فتح و حماس

اما درحالی‌که امیدها برای تشکیل دولت فلسطینی روزبه‌روز افزایش می‌یابد، هنوز پرسشی مهم بی‌پاسخ مانده است: کدام دولت فلسطینی؟ پرسشی که نمایندگان فتح و حماس درصدد پاسخ‌گویی به آن هستند. به گزارش یک منبع دیپلماتیک مصری، قاهره در پی آن است تا برای تکمیل مذاکرات مستقیم بین نمایندگان فتح و حماس به منظور تشکیل دولت وحدت ملی، نقشی میانجی بازی کند. انتظار می‌رود دور جدید مذاکرات در آینده نزدیک برگزار گردد. این در حالی است که بان کی‌مون، دبیرکل سازمان ملل متحد، روز سه‌شنبه و دو روز پس از اعطای کمک ۵/۴میلیارددلاری برای بازسازی نوار غزه، وارد این منطقه بحران‌زده شد. او که از خرابه‌های حاصل از موشک‌باران اسراییل در غزه و کمپ‌های پناهجویان این شهر دیدن می‌کرد، ضمن همدردی با قربانیان غزه، میزان خرابی‌های وارده را غیرقابل توصیف خواند.